



EXTRAS-RAPORT

**privind participarea Autorității Electorale Permanente la cea de-a treia Conferință internațională cu tema „Alegeri inclusive și integritatea alegerilor”, organizată în format online de Comisia Electorală din India, în data de 9 martie a.c.,
în intervalul orar 14:00 – 17:00 (ora României)**

În conformitate cu invitația primită de Autoritatea Electorală Permanentă (AEP) din partea Comisiei Electorale din India (orig. en. *Election Commission of India – ECI*), în data de 9 martie 2023 a avut loc cea de-a treia Conferință internațională cu tema „Alegeri inclusive și integritatea alegerilor”, care s-a desfășurat online.

Tema aleasă de organizatori a vizat incluziunea și integritatea alegerilor. Alegerile sunt aspectul cel mai vizibil al unei democrații, iar caracterul lor liber și transparent determină gradul de conformitate al acestora cu standardele europene și internaționale în materie electorală. Alegerile libere și corecte sunt posibile numai atunci când sunt îndeplinite anumite condiții, printre care se pot aminti: instituții independente, practici instituționale democratice, respect pentru drepturile omului, guvernare responsabilă, combaterea corupției, respectarea statului de drept, justiție independentă și imparțială, structură socială bazată pe principiile incluziunii, echității și egalității, precum și un mediu sigur pentru dezvoltarea societății civile și a presei independente.



Conferința și-a propus să îmbunătățească înțelegerea comună a principiilor incluziunii și integrității în alegeri.

Alegerile incluzive și accesibile reprezintă, în opinia organizatorilor, procesele electorale participative, care reflectă într-o proporție cât mai mare opțiunea majorității. Conferința a acordat o atenție deosebită explorării soluțiilor de extindere a participării femeilor, a comunităților defavorizate și a tinerilor în alegeri.

La eveniment, din partea AEP a participat reprezentantul AEP pe lângă organizații internaționale (A-WEB). Ceilalți oficiali electorali participanți la discuții și dezbateri au provenit din cadrul organismelor de management electoral din Australia, India, Coreea de Sud, Africa de Sud, Mauritius, dar și reprezentantul Ministerului de Interne al Greciei, responsabil de organizarea proceselor electorale.

CONTEXT

„*Summit for Democracy*” a fost o inițiativă a președintelui SUA și a fost organizată prima dată în data de 9 decembrie 2021. Primul ministru al Indiei a luat cuvântul la sesiunea plenară a liderilor invitați la „Summit-ul” din decembrie 2021.

În urma acestui summit, a fost propus un „an de acțiune” cu evenimente și dialoguri pe teme legate de democrație. Summit-ul a dezvoltat, de asemenea, două platforme - „grupurile focale” și „cohortele democrației” pentru a facilita participarea mai multor experți interesați la “anul de acțiune”.

ECI, în calitate de lider al “*Cohortei pentru democrație*” privind „integritatea electorală”, a adoptat o abordare colaborativă și a invitat Grecia, Mauritius și Fundația Internațională pentru Sisteme Electorale-IFES să fie co-lideri în organizarea evenimentului. ECI a mai invitat IFES și IDEA International, în afară de reprezentanții



organismelor de management electoral și de omologii guvernamentali care se ocupă de desfășurarea alegerilor.

Ca parte a anului de acțiune „*Summit for Democracy*”, India, prin intermediul ECI, a organizat dezbaterele „*Cohortei pentru Democrație*” privind integritatea electorală pentru a-și împărtăși cunoștințele, expertiza tehnică și experiențele cu alte democrații din lume. ECI, în calitate de lider, a organizat, de asemenea, patru programe de formare și de consolidare a capacităților administrative în perioada noiembrie 2022 - martie 2023, sub egida „*Cohortei pentru Democrație*” pentru 60 de oficiali din 46 de organisme de gestionare a alegerilor (EMB) din întreaga lume.

Al doilea „*Summit pentru democrație*” este programat să aibă loc între 29 și 30 martie 2023 și este co-organizat de guvernele din Costa Rica, Rep. Coreea, Olanda, Zambia și SUA și va fi găzduit de Coreea de Sud.

Incluziunea” în ceea ce privește integritatea electorală este evaluată atât *ca un mijloc, cât și ca un scop în sine*.

Primele două sesiuni ale „*Cohortei pentru Democrație*” privind integritatea alegerilor, adică „*Rolul, cadrul și capacitatea EMB-urilor*” și „*Tehnologia și integritatea alegerilor*”, au fost bine primite de Organismele de Management a Alegerilor/autoritățile electorale (EMB), care au admis incluziunea ca fiind parte integrantă din mandatul lor fundamental în ceea ce privește alegerile. În consecință, fiecare pas al procesului electoral este conceput pentru a elimina discriminarea și pentru a asigura incluziunea.

Incluziunea este privită ca un element fundamental al integrității alegerilor, care, la rândul său este menită să construiască încrederea publicului în rezultatele electorale.



Complexitatea dimensiunii incluziunii este evaluată în raport cu credibilitatea alegerilor iar rezultatele se reflectă în dialectica paradoxală care, pe de o parte, poate duce la constatarea faptului că prezența ridicată la vot în sine nu este o garanție a unui proces incluziv sau a unui rezultat electoral valid. O participare mai mică la vot, pe de altă parte, poate demonstra o slabă credibilitate a mandatului dobândit, cu toate că niciun grup nu este exclus din procesul decizional, iar rezultatul electoral poate reflecta cu exactitate voința majorității, cu condiția ca procesul electoral urmat să poată fi verificat sau evaluat de către alegători ca fiind incluziv.

Pentru a obține un rezultat electoral credibil, EMB-urile lucrează în mod constant pentru a se asigura că fiecare dintre etapele electorale sunt incluzive. În termeni de participarea alegătorilor, secvențierea alegerilor și derularea pașilor, se începe cu înregistrarea alegătorilor și se încheie procesul electoral în ziua votării. Această secvență conține pauze empirice, impuse în mod normal de lege, unde coeficientul de incluziune al unui pas anterior al procesului nu poate fi remediat în pasul următor. Astfel, de exemplu, procesul de pregătire a listelor electorale corecte și actualizate sunt raportate la etapa ulterioară de înregistrare a alegătorilor.

Incluziunea în acest sens trebuie să fie încorporată în fiecare etapă, astfel încât să se consolideze cumulativ până la un nivel de încredere maximă rezultatul electoral obținut. În acest sens, la fiecare etapă a procesului electoral, incluziunea este un scop în sine.

Discuțiile anterioare au vizat utilizarea tehnologiei cu scopul de a asigura incluziunea și de a implementa instrumentelor de auto-validare (înregistrare) a alegătorilor pentru a se evalua în mod continuu și transparent locul acestora în spațiul electoral.



Centrul Națiunilor Unite pentru drepturile Omului în Manualul privind drepturile omului, intitulat “Drepturi și alegeri” (1994) oferă o imagine cuprinzătoare despre prezentarea standardelor internaționale și a aspectelor legate de desfășurarea unor alegeri libere și corecte și include inițiative care ar putea fi luate în considerare de EMB-uri pentru consolidarea participării femeilor, a tinerilor, a persoanelor cu dizabilități și a persoanelor în vârstă la procesele electorale.

Acest Manual a schițat următorul Ghid privind principiile pentru educația alegătorilor, intitulat „Informarea publică și educația alegătorilor.

Literatura care vizează procesele electorale ar trebui să fie disponibilă pe scară largă și ar fi potrivit să fie publicată în cât mai multe limbi naționale pentru a contribui la asigurarea participării semnificative a tuturor celor eligibili ca votanți.

Metodele de informare multimedia ar trebui utilizate pentru a asigura o educație civică eficientă pentru persoanele cu diferite niveluri de alfabetizare electorală.

Campaniile de educare a electoratului trebuie extinse pe întreg teritoriul țării, inclusiv în zonele rurale și periferice. Declarația ONU din 1992 privind “drepturile persoanelor care aparțin minorităților naționale sau etnice, religioase și lingvistice” specifică “mandatul pentru incluziune” și acordă o atenție deosebită femeilor, persoanelor cu dizabilități dar și altor grupuri subreprezentate în societate din punct de vedere al participării electorale universale. Accentul pus pe educația civică și electorală pentru toți este stabilit și în Manualul UNCHR (Înaltul Comisariat pentru Refugiați al Națiunilor Unite), O franciză universală nediscriminatorie pentru adulți este în mod clar un mandat juridic al EMB-urilor, în conformitate cu dreptul internațional și, prin urmare, o cerință a dreptului intern în fiecare jurisdicție.



Dimensiuni funcționale - cele mai bune practici și proceduri care fac procesele electorale incluzive și participative pentru a fi credibile. Organismele de management a alegerilor (EMB-urile) din diferite țări, în vederea îndeplinirii Mandatului fundamental pentru „alegeri incluzive” au îmbunătățit cadrul operațional și au implementat inițiative, strategii și planuri de acțiune pentru a identifica și a elimina barierele dar și pentru facilitarea și maximizarea participării tuturor categoriilor de alegători. Printre acțiuni se pot enumera: eliminarea barierelor cu care se confruntă femeile, persoanele cu dizabilități, persoanele în vârstă, tineri, al treilea gen și celelalte grupuri marginalizate. Alte grupuri speciale pot fi reprezentate de personalul care lucrează în străinătate, persoanele cu un nivel scăzut de alfabetizare, al treilea gen, imigranții, persoanele strămutate etc. EMB-urile au un rol esențial în sporirea participării tuturor grupurilor enumerate mai sus.

În majoritatea țărilor, EMB-urile joacă un rol crucial în elaborarea strategiilor și implementarea politicilor electorale. Cu cunoștințele lor aprofundate și din practica legislației electorale, EMB-urile sunt plasate strategic în lupta pentru a sprijini egalitatea și accesul egal pentru persoanele vulnerabile la procesul electoral. EMB-urile răspund de implementarea acestor „drepturi” și aplică aceste drepturi bazându-se pe actele normative incidente.

Un exemplu tipic este atunci când Convențiile ONU sau mandatul juridic creează un cadru legislativ special pentru facilitarea și accesul persoanelor cu dizabilități, femeilor sau altor grupuri subreprezentat. Și aici, literatura electorală reflectă o tendință puternică a multor EMB-uri de a implementa măsuri de facilitare care merg dincolo de „minimul legal”. Exemplul Indiei (ECI) de clasificare a „dizabilității” iar „dizabilitatea de referință” este un astfel de exemplu (la alegerile din India, în ziua votului, se vor marca spațiile de votare care au facilitarea pentru persoanele cu dizabilități). Cu toate acestea, în conformitate cu legea indiană, o persoană cu un indice de dizabilitate mai mare de 40% beneficiază de opțiunea unui mecanism special de vot (de exemplu urna mobilă). Literatura electorală reflectă faptul că, în mai multe jurisdicții, EMB-urile au luat măsuri proactive pentru a crea proceduri standard de operare (SOP) fără a aștepta o intervenție legislativă. Astfel, au fost luate măsuri speciale



pentru a face față barierelor privind incluziunea care arată o empatie și un sentiment de îndeplinire a mandatului electoral în temeiul cadrelor privind drepturile omului. Genul de măsuri de „mobilizare” în spațiul electoral au avut un rol major în crearea efectului de pionierat asupra recunoașterii drepturilor grupurilor „dezavantajate” dincolo de cele recunoscute de legislație.

DESPRE SUMMITUL PENTRU DEMOCRAȚIE – ANUL ACȚIUNII

„Cohorta democrației despre integritatea alegerilor”

Prima Conferință internațională a fost organizată în perioada 31 octombrie – 01 noiembrie 2022 la New Delhi pe tema „*Rolul, cadrul și capacitatea organelor de gestionare a alegerilor*”, la care au participat aproape 50 de reprezentanți ai organismelor de gestionare a alegerilor (EMB) din 11 de țări.

A doua Conferință internațională cu tema „*Utilizarea tehnologiei și integritatea alegerilor*” a fost găzduită de Comisia Electorală a Indiei (ECI) la New Delhi, la 23-24 ianuarie 2023, la care au fost prezenți 40 de participanți din 16 de țări, inclusiv șefi de state membre ale nouă EMB-uri sau autorități electorale și delegați ai IDEA International și IFES, pe lângă diplomați din partea a 8 reprezentanțe diplomatice străine prezente în New Delhi.

Actuala Conferință internațională, *a treia*, a avut tema „*Alegeri inclusive și integritatea alegerilor*”

Organizatorul Conferinței a fost Comisia Electorală a Indiei (ECI) alături de IFES și de Ministerul de Interne al Greciei (divizia responsabilă de procesele electorale) în calitate de co-lideri.



Parteneri

IDEA International - Institutul pentru Democrație și asistență electorală promovează democrația în întreaga lume prin sprijinirea construcției, consolidării și protecția instituțiilor democratice și a proceselor politice la toate nivelurile. Compilează diferitele tipuri de experiențe ale democrației din toate lumea și dezvoltă cunoștințe comparative, facilitând astfel procesele de realizare a schimbărilor și a proceselor de reformă. Institutul desfășoară și cercetare asupra modului în care dinamica economică și schimbările tehnologice afectează democrația.

IFES - Fundația Internațională pentru sisteme electorale este o organizație internațională non-guvernamentală dedicată susținerii construcției, întreținerii și consolidării democrației și ale căror domenii de specializare sunt administrația electorală, educația civică și drepturile omului cu dizabilități, printre altele. Principalele sale activități sunt orientate spre asistență tehnică electorală, participarea experților sau sprijin pentru implementarea instrumentelor specific. Această fundație a colaborat la consolidarea și consolidarea democrației în 135 de țări cu sisteme electorale diverse și democrații aflate în diferite stadii de evoluție.

Structura Conferinței

Deoarece aceasta este *a treia Conferință* din calendarul evenimentelor convenite în cadrul “Cohortei pentru democrație” discuțiile au fost strâns legate de dezbaterile anterioare și conexarea acestora cu incluziunea și credibilitatea alegerilor din punctul de vedere organismelor de management electoral a fost necesară pentru a accentua provocările și constrângerile cu care se confruntă în prezent nevoia de incluziune și pentru a fi identificate strategiile organismelor de management electoral necesare pentru a le depăși.

Conform literaturii de specialitate, *incluziunea*, în sensul fundamental, *presupune crearea de mijloace juridice sau eliminarea barierelor juridice pentru includerea tuturor cetățenilor cu drept de vot în procesul electoral.*



Participarea, în calitate de elector, este, în general, în afara sferei de competență a EMB-urilor. În cel mai bun caz, EMB-urile în diferite momente ale existenței lor au recomandat reforme în acest sens. Prin urmare, această problemă a condițiilor de acces la vot este ea însăși restrictivă și trebuie apelat la standardele juridice internaționale. Prin urmare, “Cohorta pentru democrație” a subliniat importanța subiectului conferinței și a oferit o recomandare categorică către organismele de management electoral participante.

Conferința a acoperit următoarele subiecte:

- a. Provocarea în ceea ce privește enumerarea barierelor din calea incluziunii care acoperă concentrarea asupra diverse metodologii de identificare a grupurilor dezavantajate în diferite etape procesului electoral. În general, acestea ar include societatea, cultura, educaționale, economice, sociale, digital, depărtarea, numeric și altele bariere informale. Participanții pot raporta cele de mai sus la temele de mai sus. înregistrarea/votul efectiv/numărarea și informarea electorală;
- b. Măsuri de remediere, inclusiv utilizarea tehnologiei pentru a spori votantul experiență în special la secția de votare, rolul instrumentelor de planificare a alegerilor cum ar fi vulnerabilitate și cartografiere critică, nemulțumiri ale alegătorilor și soluționarea lor;
- c. Consolidarea capacităților EMB-urilor și necesitatea de a avea statistici adecvate date în consultare cu alte departamente guvernamentale asupra cărora se concentrează Grupuri dezavantajate specifice, cum ar fi femeile, persoanele cu handicap, al treilea gen, tineretul; cetățeni în vârstă. Utilizarea informațiilor statistice și a bazelor de date, dar și a tehnologiei pentru a



dezvolta instrumente de auto-diagnosticare, precum și pentru a încuraja operațiuni de audit transparent a activităților EMB-urilor;

Concluzii

Printre vorbitorii de la Conferință s-au numărat Președintele IFES, Însărcinatul cu afaceri al SUA la New Delhi, Comisarul șef electoral al Comisiei Electorale a Indiei, reprezentanții International IDEA, Ministerului de interne al Greciei, Autorității Electorale Permanente, Comisiei Electorale din Australia și ai Comisiei Electorale Mauritius.

La această conferință, experții participanți au consolidat aspectele „procesului” și „practicii” incluziunii pe care le asigură în mod diferit EMB-urile.

Oficialii electorali au depus eforturi pentru a scoate în evidență „incluziunea” și imperativele sale ca o obligație de respectare a integrității alegerilor. Astfel de concepte ca transparență, acces la digitalizare, utilizarea tehnologiei adecvate necesară persoanelor vulnerabile, capacitatea de a răspunde la criticile publice corecte în cazul în care se pretinde că alegerile nu sunt incluzive, precum și încrederea autorităților electorale (EMB-urilor) de a nu accepta narațiunile false sau dezinformarea (care pătrunde și în spațiul electoral), toate acestea fiind vitale pentru a realiza alegeri incluzive.

Reprezentantul permanent al AEP la A-WEB a prezentat în cadrul Conferinței viziunea, strategia, acțiunile și eforturile făcute de Autoritate cu privire la incluziune și integritatea alegerilor la ultimele alegeri, dar și a activităților de informare și educație electorală efectuate în perioadele dintre procesele electorale, evidențiind cooperarea cu reprezentanții celorlalte părți interesate de alegeri (tineri, minorități, persoane cu dizabilități, femei etc.) dar și colaborarea cu societatea civilă. Totodată au fost subliniate inițiativele derulate și măsurile



avute în vedere de Autoritate pentru facilitarea accesului persoanelor cu dizabilități în alegeri, ca parte a implementării Planului Operativ și al Strategiei Naționale privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități „O Românie echitabilă” 2022-2027.

Despre Comisia Electorală a Indiei (EC India)

EC India este membru activ al organizației internaționale A-WEB și deține poziția de Centru regional A-WEB.

Comisia Electorală din India (ECI) este un organism constituțional permanent. Constituția Indiei a stabilit organizarea și reglementarea alegerilor în țară. Articolul 324 din Constituție prevede că puterea de supraveghere, conducerea și controlul alegerilor aparțin în totalitate ECI.

Comisia Electorală are autoritatea și competențele prevăzute de Constituție, astfel încât să acționeze în mod adecvat atunci când legile adoptate nu prevăd suficiente dispoziții pentru a face față unei situații date în desfășurarea alegerilor.

Despre Autoritatea Electorală Permanentă (AEP)

AEP are calitatea de membru activ în cadrul organizațiilor internaționale “*Association of World Election Bodies*” (A-WEB) și „*Réseau des Compétences Electorales Francophones*” (RECEF).

De la înființare și până în prezent, AEP a dobândit o suficientă dezvoltare a capacității administrative și a devenit un partener puternic și credibil care deține toate instrumentele necesare pentru a furniza expertiză și asistență electorală, dar și pentru a dezvolta schimburi de bună practică cu organisme similare sau organizații electorale internaționale relevante. Din punct de vedere al experienței dobândite în organizarea și managementul alegerilor, de la momentul înființării, AEP a gestionat împreună cu ceilalți actori electorali cu atribuții în domeniul electoral un număr de peste 32 procese electorale diferite în perioada 2004-2021 (3 scrutine - alegeri prezidențiale, 4 scrutine - alegeri europarlamentare, 5 scrutine - alegeri



AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

Departamentul cooperare internațională

tel.: 0213100824

e-mail: relatii publice@roaep.ro

parlamentare, 2 scrutine-alegeri parlamentare parțiale, 4 scrutine - alegeri locale, 9 scrutine - alegeri locale parțiale, 5 scrutine - referendum).

Pentru a amplifica recunoașterea AEP pe plan internațional, ca instituție de încredere care furnizează servicii publice electorale de înaltă calitate și care asigură împlinirea dorințelor legitime al electoratului, Autoritatea implementează, în mod constant, soluții inovatoare și multiplică numărul acțiunilor de cooperare. Astfel, dezvoltarea activă a relațiilor de cooperare în domeniul electoral la nivel internațional și asigurarea transparenței activității electorale din România în vederea consolidării reputației AEP de actor electoral avansat și de încredere, urmărește îndeplinirea viziunii AEP.

În planul relațiilor internaționale, obiectivele principale urmărite de AEP sunt: buna reprezentare a Autorității în plan internațional, dezvoltarea schimburilor de experiență în materie electorală în vederea partajării de know-how și furnizarea de către Autoritate a asistenței în materie electorală.

Exemplarul nr. 1/1